

مېن قۇرقەمن، جودە قۇرقەمن
 ايليقي سلام كۇكسيگە
 تھمت، يلغان، ملامت اۇقلىرىنى
 آتيپ، يرەلتگن ساووق لېلردن
 مېن قۇرقەمن، جودە قۇرقەمن
 يرەتگن رحمتيگە ايشانمسدن
 ابليسگە سيغينگن ناپاك روحلردن.

مېنى قوتقر، اي مېندن مېنگە يقين
 مېنى قوتقر،
 قوياش بيلن ناتنیش نگاھلردن
 مېنى قوتقر،
 نورنى كۇمگن قۇللردن
 مېنى قوتقر،
 موزلەگن كۇنگوللردن
 مېنى قوتقر،
 سلامنى يرەلتگن آغيزلردن
 مېنى قوتقر،
 ابليس گە سيغينگن ناپاك روحلردن

مېنى يۇللە، اي مېندن مېنگە يقين
 مېن قوياشگە چنقاق من
 و ياروغليك اييگى گە ياپينماقنى ايستەيمىن
 و سېوگى فرشتەسيگە ابرگەشيب
 قنات قاققيم كېلەدى

مېندن مېنگە يقين

مېن قۇرقەمن، جودە قۇرقەمن
 قوياش بيلن ناتنیش نگاھلردن
 مېن قۇرقەمن، جودە قۇرقەمن
 ياروغليككە تون دن كفن كييديريپ
 غضب باتقاغيگە كۇمگن قۇللردن
 مېن قۇرقەمن، جودە قۇرقەمن
 سېوگى فرشتەسى قناتلىرىنى
 جيركنج ھوس يالقينيگە كويديرگن
 و مېنگ-مېنگ يىللىك قىلن قار آستيدە
 كۇمىليپ، موزلب ياتگن كۇنگوللردن

و ايليق سلام گە منگو مشتاق من
و رحمت بولاغى اشتياقيگە
اصليدن اجرەلگن رۇحيم تليپنر

اي مېندىن مېنگە يقين
مېن سېنگە سىغىنەنەن
مېنى، مېن ليكدن قوتقر
اي مېندىن مېنگە يقين
مېن سېنگە تليپنەنەن
مېنى، سېن ليككە يۇللە
اي مېندىن مېنگە يقين!
كابل: ۱۳۸۷

مېن ھەم يىغلەي

اېل و يورتيم نشانى - آمو درياگە:

دريا، كۆزى دريامن، سېن يىغلە، مېن ھەم يىغلەي
سېندېك كۈنگلى شيدامن، سېن يىغلە، مېن ھەم يىغلەي

دريا، اېلدىن ايرىلدىم، تېرەك اېدىم، قەيرىلدىم
يورتىدىن منگو جدامن، سېن يىغلە، مېن ھەم يىغلەي

دريا، قەدىم بۆكىلدى، گلدېك بىرگىم تۆكىلدى
اېندى سېندېك تنھامن، سېن يىغلە، مېن ھەم يىغلەي

دريا، دنيا وفاسىز، غربت دردى دواسىز
شفا ايزلب يورامن، سېن يىغلە، مېن ھەم يىغلەي

دريا، سېنگە باقەمن، سوو بۇلەمن، آقەمن
اېندى مېن ھەم دريامن، سېن يىغلە، مېن ھەم يىغلەي
خىرتان، آمو قىرغاغى: ۱۹۹۷م

اونىنگ يىگىتلىك غرورى، غىرتى
يېر استىدە تورغون، كېرەك سىز
يششىگە يۇل قۇيمىدى، البتە!

بار كوچىنى تۇپلەدى
يوقارىگە ايتىلدى
تۇسىقلردن بىرىن-كېتىن غىرت بىلن اۋتردى
وجودى اغرىق حسى دن تۇلردى
و آلغە بارىشگە كوچى يېتمىدى
اما، كىچىك بولاقچە
ياروغلىككە، قوياشگە چنقاق ابدى
اولكن دېنگىزلرگە قۇشلىپ اقش
يان- اطرافنى، بوتون بارلىقنى
كۆركم قىلىش ارمانى
اۋنگە آرتىقچە كوچ- غىرت بېردى
و تىنىمسىز آلغە چاپىپ بارردى

اغرىق حسى اوج نقطەسىگە يېتىدى
بولاقچە فرياد چېكىپ،
بىردىنگە يېر دن پارتلەنىپ چىقىدى
بىردىنگە قوياش ياغدوسى
اونى قوچىپ، «خوش كېلدىنگ» دېپ سىيلەدى
قوشلر سىرەب، اۋىنب، سوويدن ايچدى
سرغە يگن اۋت- مىسە لر
قىتە دن كۆركم لىشدى
ياووايى گۆزەل گلر
ينە- دە آچىلىپ، كوله باشلەدى
بولاقچە نىنگ قلى غرورگە تۇلدى

بولاقچە

يېر استىدە كىچىك بولاقچە
قتىق سىقىلدى
قرانغولىك، جىملىك، يلغوزلىك
اونىنگ كۈنگىلىنى قتىق اغرىتىدى
يورەگىدە طغيان تويغوسى
توفان بۇلىپ، جانلندى
«يېر نىمە قىلىش كېرەك!»
يېر نىمە قىلىش كېرەك!»
بو سېس اونىنگ يورەك تويىدن چىقىدى
و بوتون وجودىنى قمرەب آلدى

و قووانیب، مغرور کویله ی باشلەدی:
 «مېن نه قدر بختلی من،
 مېن قنچه کېرە کلی من،
 اپندی، آغریق، محنت اداققە یبتدی
 اپندی جیملیک و تورغونلیک توگەدی
 اپندی یلغوز لیگیم گە چېک قۇییلدی
 اپندی فقط مېن بار، پارلاق قویاش بار
 اپندی فقط مېن بار، گل و میسه بار
 اپندی فقط مېن بار، قوش و سیرەش بار
 اپندی فقط مېن بار، قووناق پېشواز بار
 اپندی فقط مېن بار، آلقیش، مقتش بار
 اپندی فقط اولکن دېنگیز نی تاپیب،
 اونگە عمر باد قۇشیلسم، بۇلگنی!»

بۇلاق میلدیرەب، آقیب کېلە یازدی
 تینیق سووی استە-سېکین بولغەنیب، قویوق لشدی
 افلاس توپراق، چنگ- تۇزانلر قویاش نورینی تۇسدى
 پلاستیک، سویک، تېمیر، چۇب، قاغازلر
 مېوہ لر نینگ چیریغی،
 و تورلی چیقیندیلر و قالدیقلر
 بولاقچە نینگ تینیق سووینی
 بوتونلەیین بولغەدی

بېچارە بولاقچە حیران، سرگردان
 بارر یۇلینی بیلمە ی
 قیتەر یۇلینی تاپمە ی
 اۋز- اۋزیدن سۇرردی:
 «قنی دېنگیز؟»

قنی جۇشقین دریالر؟
 قنی ایلیق قویاش نینگ پارلاق نورى؟
 مېن قە ی گە کېلیب قالدیم؟
 یاروغ دنیا، منگو حیات قە یبرده؟
 یاروغ دنیا، منگو حیات شو بۇلسە،
 یبر استی دنیام یخشی اپمس میدی؟
 نېگە بو یبرگە کېلدیم؟
 قندە ی قیلیب، قیتەیین؟»

بو سۇراقلر، قیغولر، ندامتلر
 بولاقچە نی شونچەلیک اېزیب باردی
 کە کۇلمککە قندە ی توشیب قالگنینی سېزمەدی
 بېچارە بولاقچەمیز،
 اېزگو نیتلر بیلن
 اولکن دریا، توبسيز دېنگیز نی قومسب،
 «کابل دریا» سینگە یېتیب کېلگندى!!
 کابل: ثور آیى، ۱۳۸۹- ییل

بابر غزلى

گاھې كۆزيمە گۈزەل كۈرونگەي دىيا
بابر يازگن غزل كۈرونگەي دىيا
گاھې كە خطالريمنى اېسلىب قالسىم
روحىم سىقىلىپ، قىل كۈرونگەي دىيا

سېن كېلمەي سىن

قېتىپ كېلەدى بەھار، سېن كېلمەي سىن
كۈزدن اقر انتظار، سېن كېلمەي سىن
مېن بىرلە قوياش و آي و يولدوزلر ھەم
تون - كون سېنگە بېقرار، سېن كېلمەي سىن

سىنىق دل

كۈنگىلىنگ سىقىلىپ قالسە، بىراونى شاد اېت
اھىنگ توگىلىپ قالسە، خدانى ياد اېت
گر آخرت اويىنگنى بوتون اىسترسىن
بىر نېچە سىنىق دل اويىنى اباد اېت

سۈنگى تىلگ

كۈنگىلىمنى اۈزىنگگە اشنا قىل، يارب
عشىكىنگ اۋتىدە مېنى فنا قىل، يارب
ھەر نې كە تىلپ اېدىم، روا قىلگندىنگ
سۈنگى تىلگىمنى ھەم روا قىل، يارب

وفا گلى

ايزلىب، سېنى عاقبت تاپىپ االدىم، يار
بۈيىنگگە وفانى گل قىلىپ سالدېم، يار
يوز لطف و ملاحىت و كمالىم بىرلە
قلىنىگ توبىدە سېوگى بۈلىپ قالدىم، يار

رضا

يوز جان و جهانگه سيغمه گه ي جانانيم
يوز جان و جهانگه سيغمه گه ي ارمانيم
باشيمنى قۇيىپ، رضا بيلن جان بېرگوم
حکم اېتسە اگر اؤلماغيمە سلطانيم

گلە يۇق

جانيم دېگنيم، بۇلدى بالا جانيمگە
قانيم دېگنيم، تشنە يورر قانيمگە
گر اېگرى فلک قيلمەدى يارليغ، گلە يۇق
اغير كوني دۇست، قالمەدى يانيمگە

منگو قالگوچى

دنيا اۋتەدى، عمر و زمان هم اۋتەدى
گل باغده، يابانده تىكان هم اۋتەدى
اۋتمەي قالەدى يخشى - يامانليک منگو
هرچند كه يخشى هم، يامان هم اۋتەدى

منزلنى يۇقاتمە

منزلنى يۇقاتمە، منزلينگ مېن دورمن
ساحلنى يۇقاتمە، ساحلينگ مېن دورمن
معشوقه و عشق و عاشقينگ مېن اېرديم
جان و تن و اۋرتەگن دلينگ مېن دورمن

اۋچمس شرر

مېن كۈزمن و اۋتكير نظريم سېن دورسن
مېن اۋتمن و اۋچمس شرريم سېن دورسن
مېن لالەمن و دليمده گى داغ اۋزينگ
مېن نالە و قالگن اثيريم سېن دورسن

تانگى كوندوز

تون بغريده آي و يولدوزيم سېن دورسن
كۈك قۇينىده تانگى كوندوزيم سېن دورسن
سېن شونچە مېنى اۋزينگە محو اېتگن سن
كيم جان و جهان، بلکہ اۋزيم سېن دورسن

انسان

گر گل بۇلە ٱلمەسنگ، تىكان ھم بۇلمە
يخشى بۇلە ٱلمەسنگ، يامان ھم بۇلمە
انساننى قىلور سېۋىگى - مروت انسان
انسان بۇلە ٱلمەسنگ، چيان ھم بۇلمە

ايگى يۇل

تېنگرى گل اېتىب يرەتدى ھر انساننى
بېردى اونگە ايگى يۇل، ايگى امكاننى
بىر يۇل بارەدى حققە، بىرى شيطانگە
كىم تىلەدى حق يۇلىنى، كىم شيطاننى

مرد و نامرد

نامرد كىشى، ھمىشە نامرد قالر
بېدرد كىشى، ھمىشە بېدرد قالر
نامرد كىشى بۇيىن اېگىب، عمر كۇرر
مرد اېركك، اۇلىم وقتىدە ھم مرد قالر

دریا کویله‌شی

دریا مېنى كۇرسە، مست اۇلىب كويله‌يدى
كىم كۇرسە مېنى، كۇنگول قۇيىب سۇيله‌يدى
اما ھمە كىمسەلر ايچىدن كۇنگىل
يلغوز سېنى تىلەبان، سېنى اۇيله‌دى

بارليغ

آخر مېنى يار قىلدى ھجرانگە دچار
آخر يورەگىمگە بېردى دلدار آزار
يۇق بۇلدى مېنىگ بار و يۇغىم سېۋىگى سىدە
اېمدى ھمە بارليغىمدە، بىر سېۋىگىم بار

قارچېچك

حالىمنى سۇرەب، بىرار زمان كېلمەدى يار
ھجرانىدە تارتەدور كۇنگول يوز آزار
مېن قارچېچكى من و ساووق سېۋىگى سىدن
قلىمىدە آلاو يانسە، ياغر باشىمە قار

بوز غونچى

اېندى اچىلىب اېدىم، گلىمنى اوزدىنگ
كۈنگلىمگە كىرىپ، بو اوينى توبدن بوزدىنگ
مېن قنچە وفا و مهربانلىك قىلىسم،
سېن شونچە جفا رىسمىنى اې جان، توزدىنگ

ذره و گونش

مېن آينەمن، جمالينگگە تېرمولەمن
كولسنگ كولەمن، حزنينگگە محزون بۇلەمن
مېن ذرەمن و سېن اېسە، يارقين گونشيم
سېندن تۇلەمن ھمىشە، سېن سىز اۇلەمن

تيكانتو

باغيمگە تىكان اېكىپ، تىكانتو قىلدىنگ
بغرىمنى غمىنگ بىلن اېزىپ، سوو قىلدىنگ
بىر تامچى عسل تامىزمەدىنگ كامىمگە
جامىمنى ولېكن، تۇلە اغو قىلدىنگ

سېن نى بۇلسنگ...

سېن نى بۇلسنگ، مېن اېسە، نالەنگ بۇلەيىن
سېن مى بۇلسنگ، مېن - دە، پيالەنگ بۇلەيىن
سېن آى بۇلسنگ، مېن اېسە، ھالەنگ بۇلەيىن
سېن ساي بۇلسنگ، مېن اېسە، لالەنگ بۇلەيىن

مراد

مېن يولدوز اېدىم، يېرگە اوريپ، پست اېتدىنگ
اېركين قوش اېدىم، بندينگگە پابست اېتدىنگ
نې اېردى مرادىنگ، كە قووانچىمنى آلىپ،
دنيا غمىنى كۈنگلىمە پيوست اېتدىنگ؟

نې قىلەيىن؟

سېندن يورەگىم اوزالمەسم، نې قىلەيىن؟
سېن سىز بىر دم تورالمەسم، نې قىلەيىن؟
سېن باشقەنىكى بۇلىپ كېتالسنگ شايد
مېن باشقەنىكى بۇلالمەسم، نې قىلەيىن؟

اۋت و پروانه

باغلر گليگه باقمه، قيزيل گل مېن من
قوشلر تاووشين تينگلهمه، بلبل مېن من
عشقينگ اۋت اېسه، برچه گۈزەل پروانه نىگ
اۋل پر اوريب كويگن اۋشل كول، مېن من

اگر بهار اېتسه...

جيران بۇلەمن، اگر شكار اېتسه مېنى
گلدن تۇلەمن، اگر بهار اېتسه مېنى
صبريم چيدەمس، كۈنگۈلگە طاقت قالمس
ھجرانيگە يار اگر دچار اېتسه مېنى

تيلك

دردينگنى تيلر كۈنگۈل، دوا بېرمە مېنگە
زخمينگنى تيلر كۈنگۈل، شفا بېرمە مېنگە
ھجرينگ مېنگە دور مينگ تە اۋليمدن قتيق
ھجرانده اۋليمنى بېوفا، بېرمە مېنگە

مېنگە يره تيلگن

ھركون يوزيمە قوياش بۇليپ، كۈز آچگيل
ھر تون تۇلون آي بۇليپ، مېنگە نور ساچگيل
تېنگريم سېنى مېن اوچون يره تگن، اي يار
مېندن اۋزگە برچه گۈزەلدن قاچگيل

آزارلى راحت

ديدارينگە زار بۇلدى كۈنگلوم، اي يار
اي يار، كۈنگۈل كۈزيگە كۈرست ديدار
سېن سيز مېنگە بو حيات، اۋليم دور گۇيا
سېن سيز مېنگە راحت، بېرە دور يوز آزار

غم تيكانى

مېن سېنگە كۈنگۈل بېرديم و سېن بېرمەيسن
مېن غم تيكانين تېرديم و سېن تېرمەيسن
مھريم سېنگە ھر زمان آشيپ بارماقده
مھرينگنى مېنگە بېر يۇلى آرتتيرمەيسن

منگو قالگوچی

نې عمر وفا قىلگەي و نې جانانە
نې شمع يانيب قالگەي و نې پروانە
نې سېن قالەسن منگو و نې مېن قالگوم
سېوگى قالر اېل ايچرە بۇلىب افسانە

عمر انتظارلىك

دلدارى اېدىم، قىلمەدى دلدارلىگين
كۇرسىتمەدى بېوفا، وفادارلىگين
عمرىم بىۋىي انتظارىگە زار بۇلىب
كۇرمەي اۋلەمن مېنگە بۇلىب زارلىگين

تاش يورەك

سوداسى اونىنگ توشدى ينە باشىمگە
كېلىس نېگە مەربان بۇلىب، قاشىمگە؟
گل دېب، يورەگىگە كۇزىاشىمنى تۇكىدىم
اۋل تاش يورەگىم، باقمەدى كۇزىاشىمگە

اۋزگە چە دنيا

عمر اۋتدى و اۋتمەدى كونىم سوداسىز
سوداسىزە ھېچ قىلمەنگىز پروا، سىز
پرواسىز اېمسىن سىزە، اما اي يار
مېن اۋزگە چە، سىز اۋزگە چە بىر دنياسىز!

ارمان

سېوگىمنى كۇزىگە ايلمەدى سېوگانىم
كۇنگلوم تىلەگىنى بىلمەدى سلطانىم
ارمانىگە اۋتدى اۋتگن عمرىم، اما
بىر قىلە حياتدە قىلمەدى ارمانىم

يقين قرداش

گل يىراغىدە شېنم اېمس، كۇز ياشىم
غم اۋزگە اېمس، مېنىنگ يقين قرداشىم
بىر كۈن گىنە بختىار كېچىمىم عمرىم
گلدېك تۇلە قان اېرور مېنىنگ ايچ- تاشىم

پیرلیک

قلیمده یشر همیشه ارمانی اونینگ
هر تامیریمه اقیب تورر قانی اونینگ
أول مېن دور و مېن أول من و جسمیمده مېنینگ
اؤز جانیم ایمس، بلکه ابرور جانی اونینگ

ایشانمیں

سپوگیمنی سینب تورر، ایشانمس یاریم
 آزار بـرر کـونـگـلـیـمـه دـل آزاریم
 بیر لحظه بیراقلشسه کـؤزیمـدن، کـؤنـگـلـوم
 ییغلب - ییغلب دییدی: قنی دلداریم؟

بیریلمه گن ساوغه

بیر نامہ بیلہ ایلہ مہ دینگ یاد مہنی
بیر ساوغہ بیلہ ایلہ مہ دینگ شاد مہنی
کېلمسدى قۇلىنگدن مہنی اباد قىلىش
قىلدینگ نىگہ بىداد ایلہ بر باد مہنی؟

اقرار

هر لحظه سبني ساغينه‌دي زار کونگول
هر لحظه قیلور سپوگینگه اقرار کونگول
سبندن قاچیره‌ی دب، نچه کیم عهد ایتسم
میندن قاچه‌دی سین ساری هر بار کونگول

رنجيمه

سپن رنجیمہ گیل، جملہ جہان رنجیسہ ہم
سپن رنجیمہ، پیر و آسمان رنجیسہ ہم
جاندن کُورہ جسمیمگہ یقین راق دورسن
سپن رنجیمہ گیل، جسمیمہ جان رنجیسہ ہم

فریاد

فرياد، كه يار بيلمهدی قدریمنی
هردم سینهدی محبتیم، صبریمنی
گاهې مېنی سپودی و گهې رنجیتدی
گاهي یوره کیمنی تیلدی، گه بغریمنی

عهد

عهد ايتدى كه مېنگه بېوفالېغ قىلمس
بىر عمر مېنى سېوگەي و ھېچ ايرىلمس
عهدىن اونوتوب، بۇلدى مېنگە بېگانە
اۋتسم يانىدن ھم، مېنى كۆرمىس، بىلمس

اي تېنگرىم

كىمىنىڭ باشىگە توشسە بالا، اي تېنگرىم
سېنگە سېغىنىپ دېدى: «خدا»، اي تېنگرىم
رحمان و رحىملىگىنكى بىلگن بىدەنگ
قېتىب - قېتىب قىلر خطا، اي تېنگرىم

يىغلەي من

بىر كۆزدن اگر تۈكىلسە ياش، يىغلەي من
بىر قوشىگە اگر آتېلسە تاش، يىغلەي من
مردانە كورەشەدە كېتسە ياش، قىغورم
نامرد آلىدە اېگىلسە ياش، يىغلەي من

ارسلان بۇلگن كىيك

عالمىدە اگر بىرارتە قىغۇ بۇلسە
تاپىگەي مېنى، حتى كه قرانغۇ بۇلسە
ھەر كىمگە كه يىخشىلىك قىلىبمن، آخر
بغرىمنى تىلىدى، گرچە ھو بۇلسە

يالىغىزىم

گل لىلرىنىڭ رنگى، مېنىڭ قانىم دور
نى بۇغزىدەگى نالە، مېنىڭ جانىم دور
نالىتگن و كويلىتگن و قانىم تۈككەن
دىيادەگى يالىغىزىم، مېنىڭ خانىم دور

كۇنماق

بىر بۇسە بۇلىب، لىلرىنگىزگە قۇنەيىن
اويقۇ بۇلىبان، كۆزلىرىنگىزگە تونەيىن
بىر غنچە كىي سىزنى كۆرىب، گل بۇلەيىن
مېنگە باقەسىز مى، يۇق مى؟ ناچار كۇنەيىن

سۈنگى سېۋى

عالمده بىرىنچى سېۋىلىم، سېن اېردىنگ
عالمده بىرىنچى قىغونى، سېن بېردىنگ
اېمدى مېنى سۈنگى سېۋىلىم، سېن دورىسن
ظلمىنگىنى اگرچە ھەر زمان ائشىردىنگ

پىمان

مېن عاشق و عشق دور مېنىنگ پىمانىم
مېن كافر و عشق دور مېنىنگ ايمانىم
مېندى مېنى عشق آلدى و آزاد اېتدى
قالدى ارەدە عشقىم ايلە جانانىم

عشق و شەھوت

شەھوت بىلە عشق اۋرتەسى بىر دىنيا دور
عشق اۋزگە و شەھوت اۋزگە بىر سودا دور
شەھوت اېلى بېخىر كويىش لذتىدن
عاشق دللى اۋت دور و كۈزى دريا دور

سرگردان شەھىد

قەيگە قرەسم، خرابە - قبرستان دور
ھەر قېردە بىر شەھىد، سرگردان دور
دېو و جن و ھەر بلا قاچر انساندن
چونكە بو بلالرگە سبب انسان دور

خطا تىكانى

افسوس و ندامت بىلە عمرىم بىتە دور
افسوس و ندامت قالىب، عمرىم كېتە دور
گلدن يەرەتەب اېدىنگ مېنى، اې تىگرىم!
بو گلنى خطالار تىكانى اغرىتە دور

سۈلگن چېچىك

جانىم دېگنىم، دشمن جانىم بۇلدى
دۈست خىجىرىدن يورەك قانىم تۈكۈلدى
سۈلمىس دېب اېدىم چىرايلىگىم نىنگ چېچىكى
نەرت يېلىدن برچە چېچىكلەر سۈلدى

غربت ھەمدى

غربتەدە كىشى، كىشىگە ھەمدى بولۇپ
دردىگە دوا، زخمىگە مەرھەم بولۇپ
تون _ كۈن وىتىن و مىردىنى ياد ايلر
القىدە كە بىر لحظه سى بى غەم بولۇپ

فريادسىز

نورۇز، بو غربتەدە مېنى شاد اېتمىس
كۈنگەلومنى غەم و غەمەدن آزاد اېتمىس
اۋلىم وىتىم ھىجرىدە، فرياد اېتمەم
پروانە كويىب اۋلىگە و فرياد اېتمىس

اېگىك باش

غربت غەمى اقزىب تورر ياشىمىنى
ھەردم اۆيتەر طاقت و برداشىمىنى
غربت غەمى كەم اېدى، قۇشلىدى طەنە
قەي يېرگە اۆىب بارەي اېگىك باشىمىنى؟

چارە سىز

بىر لحظه كويىب، ھەم بويى يىغلىدىم
كىمەن قوۋانىپ، كىمەن اچىغلىدىم
غربت غەمىگە چارە تاپالمەي آخىر
آزەدە يوراكىمنى يوليىب، تىغلىدىم

انگلىمىس فرياد

غربتەدە كىشى ايلەمەدى يادىمنى
شاد ايلەمەدى خاطر ناشادىمنى
قەي تىل بىلە فرياد قىلەي دردىمنى؟
انگلىر مو كىشى داد ايلە فريادىمنى؟

آه اۋتى

اي چىرخ، مېنگە قىچە جفا قىلگەي سەن؟
غربت اۋقىنى كۈكسىمە جا قىلگەي سەن؟
غربت غەمىنى بىان اېتىپ، چېكىسم آھ
آھىم اۋتىدىن بىر كۈنى ياقىلگەي سەن!

كفن سيز

اي هموطنيم، قەيىردە قالدى وطنىڭ؟
بىيوقت نېگە خزانگە ايلندى تىنىڭ؟
غربتە كۈزىڭ يومىيىب، وفات اېتسنىڭ اگر
بىر كىمسە تاپىلگەنى مو كە تىككەنى كىنىڭ؟*

بېداد تاغى

فرياد قىلورگە تاب فرياد، قنى؟
غربتە دەمى خاۋر آزاد، قنى؟
بېداد تاغى توشتى مېن و اولكەم ارا
تاغدىن مېنگە يۇل اچگوچى فرهاد، قنى؟

اۋتمس زمان

اۋتىنچى اېمس دور بو جهان، اۋتمەيدى
ياز اۋتسە اۋتر، لېك خزان اۋتمەيدى
خوشلىك اۋتەدى كۈزنى يوموب اچگونچە
قيغو بىلە غربتە، زمان اۋتمەيدى

* استاد خليلى نىڭ شو مضمونلى مصرع سىگە قرە تىلگن.

فقير اينجوسى

كۈنگۈلدە قارار و كۈزدە يۇقدور اويغو
غم مېن بىلە، مېن غم بىلە دورمن اۋترو
غربتە فقير و بىنوا دور، دېمەگىل
هر تامچى كۈزىم ياشى اېمس مو اينجو؟

حيران

كۈزگوگە قرەب، كۈزىمگە حيران بۇلدوم
رنگىمنى سريغ كۈريىب، پريشان بۇلدوم
غربت اۋتى كويديريىب، ادا اېتدى مېنى
يورتىم مېنگە، مېن يورتىمە گريان بۇلدوم

مجبور

غربتگە قاچىشگە كىم كە مجبور اېمس
مېنىدېك وطن و مردمىدىن دور اېمس
قېتىش نيتى ھمىشە بار كۈنگۈلدە
اما بىلەمن، يقىندە مقدور اېمس

دعا

يارب، مېنى غملىرگە گرفتار اېتمە
غربتە مېنى غريب و بېمار اېتمە
الدين كۆزىنگە عزيز اېدىم، اي تېنگريم
كۆزدن مېنى اېمدى تشلەمە، خوار اېتمە

غربت وطنى

غربت وطنىدە صبر و برداش كېرەك
ساي دېك يورەك و قايمە كېي باش كېرەك
بېگانە كىشىگە دېمە اسرارىنگى
سرلىشكە فقط محرم و سرداش كېرەك

سۇنگى پناه

كۇنگىلەم تۇلە درد و دود اھىم يۇقدور
تن خستە جفادن و گناھىم يۇقدور
غربتە اۋزىنگ اسرە مېنى، اي تنگريم
سېندن اۋزگە، چونكە پناھىم يۇقدور

جىحونلى كۆز

كۇنگىلومنى فراق ايلە اېزىب دور غربت
جىحونلى كۆزىمدن اۋزىب دور غربت
غم بىرلە حيات شەيدىنى زەر ايلەب
كامىگە مدام تامىزىب دور غربت

عكس صدا

درديمگە دوا تاپالمەدىم غربتە
زخمىمگە شفا تاپالمەدىم غربتە
هر قنچە خدا - خدا دېان، قىچقىردىم
بىر عكس صدا تاپالمەدىم غربتە

قسمت شكارى

غربتە اۋزىمنى خوار حس اېتگەىمن
سرگىشتە و بېقرار حس اېتگەىمن
اۋز خىلىدن ايرى توشكن اھوبالەدېك
قسمت قۇلىگە شكار حس اېتگەىمن

نفرت قانى

بېھودە اوروش اۋتيدە ياندى وطنىم
نفرت قانيگە بۇيلدى باغ و چمنىم
بوندىن قوتىلىش چارەسىن ايزلب، ناچار
هر يانگە مهاجر اۋلدى كۈپ هموطنىم

غربت ايستەگى

ويران وطنىم، غمىنگە قربان بۇلەيىن
اطرافىنگە پروانە بۇلىب، اپورولەيىن
غربتدە ھمىشە ايستەگىم اوشبو دورور:
قۇيىنگە ينە قۇيىب باشىمنى، اۋلەيىن

سۇلگن چمن

ويران وطنىمنى ياد ايتىب، يىغلەي من
سۇلگن چمنىمنى ياد ايتىب، يىغلەي من
احباب ايلە يىرانچمنىم بار ايردى
اول انجمنىمنى ياد ايتىب، يىغلەي من

ستم اولكەسى

اولكەم مېنى افسوس كە غم اولكەسى دور
ماتم وطنى، درد و الم اولكەسى دور
اۋزگە ايلە اۋزدن يېتە دور ابلگە ستم
القصە كە بو اولكە، ستم اولكەسى دور

توپراققە زار

اولكەمنى باريب بير يۇلى كۇرگىم كېلە دور
قانداشلىر ايلە يورگىم و تورگىم كېلە دور
غربتدە، وطن توپراغىگە زار اۋلدوم
توپراغىن اۋيىب، كۇزىمگە سورگىم كېلە دور

بېگانە

كۇركم وطنىم بۇلدى بوگون ويرانە
بېگانە بو ويرانەدە قىلدى خانە
ناچار قاچىب هموطنىم هر يانە
بۇلدى وطن و مردىمىدىن بېگانە

بهار مخمورى

نرگس ينه كؤزلرنى خمار ايلب دور
دل اهلينى مخمور بهار ايلب دور
افسوس كه غربتده وطن يادى مېنى
يوز محنت و قيغوگه دچار ايلب دور

سېوگى اداسى

كېلگىل، ينه سېوگى ماجراسين باشله
وصلينگ بيله ايرىلىق دواسين باشله
كه ناز و گھې نياز قىلسم، كؤته ريب
سېوگينگ بيله سېوگى نينگ اداسين باشله

ياشورون خيال

سېن سيز، كېچە نينگ لحظه سى، يلداچه اوزون
يېر يوزىنى قمره ب آلەدى خوف و سكون
قيغو توگىلىب يوره ككه، ياشيم آقيزر
انگيمدن اگر كېچسە خيالىنگ ياشورون

اىستك غنچه سى

يوز وعده بېرىب، بيرين وفا ايله مەدينه
يوز درد بېرىب، بيرين دوا ايله مەدينه
وصل اىستەگى غنچه اېردى، اچيلمەدى هېچ
كاميمنى وصال ايله روا ايله مەدينه

سۇراق

سېوگى اۋتيدە ياندى يوراكيم تون و كون
يىردن، يېر و كؤكنى قمره ب آلەدى بو توتون
دلدار يانيمگە ينه قىترمو؟ دېيان،
عمرىمنى كېچىرديم بو سۇراق بىرلە بوتون

ياغين

اۋزدن بارەمن كؤرگەلى جادو كؤزىنى
باريم بېرەمن اېشىتگەلى يېر سۇزىنى
سېوگى ياغەدى باشدن ياغىگەچە، حيف
بيلمىس سيز اونى، كؤرمە سىنگىز گر اۋزىنى

قۇرقوو

يولدوز بىلە كېچە گفتگو قىلگەي من
 آيدېك باقىشىنىڭنى آرزو قىلگەي من
 مونداق كە اوزاقلەشيب يوررسن، آخر
 ھجرانىنگە قۇرقە من كە خو قىلگەي من

كۈنگول قصرى

سېندن كىشى كېلتىرمەدى مېنگە خبرى
 كويدىردى كۈنگول قصرىنى ھجران شررى
 مېن سېنگە كېرەكلى اېدىم و سېن مېنگە
 بوزدى آرمىزنى قىسى ياونىنگ نظرى؟

ملا مت اۋقى

بىر كېچە، خيالىنگدن يىراق اېرمىس من
 اۋلگونچە ايلىكدن، ايلىگىنگ بېرمىس من
 ھر قنچە كە اېل آتسە ملا مت اۋقىنى
 سېندن نفسى كۈنگولنى ايىرمىس من

بې پروا

اول كىم كۈزىدە شىرم و حيا پيدا دور
 اول كىم نظرى پاك و دلى دريا دور
 اول كىم يوره گىم اونگە بسى شيدا دور
 بې مھر اېمس، اگرچە بې پروا دور

مدعا

سېندن تىلە گىم فقط وفا اېردى و بس
 وصلىنگ مېنگە عىن مدعا اېردى و بس
 ھجرانىنگە كېچە لىر تانگ آتگونچە، ايشىم
 گاهى يىغى و گھى دعا اېردى و بس

مھر يېلى

گاهى سېنى كۈنگولومدە گى دېك بىلگەي من
 مھرىنگ يىلىدن گل كى اچىلگەي من
 گاهى سېنى بې مھر و جفاكار سېزىب
 بىرگىم تۈكىلىب، ھواگە ساجىلگەي من

يىغله مەدەيم

تقدیر مېنگە قىلدى سىتم، يىغله مەدەيم
قدیمنى فلک ایلەدى خىم، يىغله مەدەيم
بىمەر و وفالىغىنگ دلىمنى تىرنىب
كۆزىمنى اگرچە قىلدى نىم، يىغله مەدەيم

كېچتىم

سېنى دېدىم و بوتون جهاندىن كېچتىم
دنیا نىمە كىم، جىسم ایلە جاندىن كېچتىم
عاشقە كېرەك اېمىس دېدىنگ، نام و نشان
بىر سۆزىنگە نام و خان و ماندن كېچتىم

بېھودە قىغو

كۆرسىم دېب اېدىم، جمالىنى اوتىرودە
يېتىسىم دېب اېدىم، وصالىگە اويقتودە
اوشىبو تىلەگىم اوشىلمەدى، بېھودە
بېچارە كۆنگول قالدى بوتون قىغودە

كوى

كۆنگلومنى تىلەپ، كۆنگلومى الدى دلدار
سېۋى بۇلۇبان، كۆنگلومە قالدى دلدار
تارتىپ يۈرەگىم تارىنى چالدى دلدار
نې كوى گە مېنىڭ كۆنگلومى سالدى دلدار

الھام

كۆنگلومدە محبت اشيان قىلدى يىنە
جىسمىنى بو تويغو بىلە جان قىلدى يىنە
الھام ایلە شىعىمنى روان قىلدى يىنە
شىعىم بىلە مشھور جەھان قىلدى يىنە

اينجىلى من

كۆنگلىنگدە اگر بۇلمىسە غىم، اينجىلى من
كۆزىنگدە اگر بۇلمىسە نىم، اينجىلى من
يۈز جور و سىتم قىلدى فلک، اينجىمەدەيم
قىلىسنگ مېنگە بىر ذرە سىتم، اينجىلى من

يېرگە قرەگن كۆز

كۆردىنگ مېنى، كۆرمەگنگە سالدىنگ اۋزنى
كىمگە سىغىنىپ، كىمگە اۋگىردىنگ يوزنى؟
عھدىنگى اۋنوتگە نىنگ سىبىلى شايد
مېندىن اويالىپ، يېرگە قرەتدىنگ كۆزنى

محرم

غم دملرىدە مېن بىلە ھەمدىم سېن سىن
كۆنگلۈمدەگى رازىم بىلە محرم سېن سىن
ھجران اۋقىدىن تىمىدە يۈزلىب يەرە بار
اي يار، بو يارەلرگە مەرھىم سېن سىن

كېرەكلى

مېن شاعر اېسام، شەردە الھامىم، سېن
مېن بادە اېسام، پىالە و جامىم، سېن
سېن مېنگە نفس كېى كېرەكلى دورىن
جىسمىمگە قىرار و جانغە آرامىم، سېن

افسوس

اول يار ھەمىشە دور مېنگە يار، دېدىم
دردىمگە دوا، غمىمگە غمخوار، دېدىم
افسوس كە بىي و فا و عىار اېكن
انى كە مېنگە بۆلۈر وفادار، دېدىم

پشيمان

يارىمنى دېيان، بىي سر و سامان بۆلدىم
ھجران و وصال ايچرە پرىشان بۆلدىم
گە سېۋدى و گە سېۋمەدى، حيران بۆلدىم
تا سېۋگى سىدىن بوتون پشيمان بۆلدىم

بېقرار كۈنگۈل

اي يار، فراقىنگە دچار اېتمە مېنى
ھەر لحظە يۈلىنگە انتظار اېتمە مېنى
ھجرىنگە مېنگە قىرار بېرمىس كۈنگۈلۈم
ھجرىنگ بىلە مونچە بېقرار اېتمە مېنى

قوياش كولگوسى

گر كۈكدە بۇلوت اۋىنەسە، ياغمير بۇلەدى
دنيا يىنە يشنەيدى و گلگە تۇلەدى
ياغميردە قۇل اوشلەشيپ، اگر يورسە يلىك
ياغمير قووانيپ، قوياش دلدن كولەدى

ساغىنچ

ياغمير ياغەدى، كۈلنى قىزىل گل قىلەدى
قۇرغاشىم و گل اغزىنى پر مل قىلەدى
ياغميرنى كۈرىپ، هجردە يانگن كۈنگلوم
اۋرتىپ، يىغلىپ، هواي كابىل قىلەدى

كۈزگو

دلدار اۋشل دور كە سخندان بۇلسە
كۈنگلومگە قارار و جىسمىمە جان بۇلسە
كۈزگو كى ھر حالتىمە بېرسە جواب
بختىمدە كولىپ، غىمدە نالان بۇلسە

صداقت

سېندىن نفسى اييرمەدىم كۈزۈمنى
يا اۋزگە ھوسگە بېرمەدىم اۋزۈمنى
سېن باشقە گۈزەلگە يۈز اۋگىردىنگ، اما
سېندىن ھرگز اۋگىرمەدىم يۈزۈمنى

وصال آرزوسى

آنگىمدە وصالىنگ آرزو قىلگەى من
اويقۇمدە سېنىنگ-لە گفتگو قىلگەى من
آنگىمدە و اويقۇمدە سېنىنگ بىرلە يشب
اۋزنى اونوتوب، سېن بىلە خو قىلگەى من

بوزىلگن حجلە

ياغميرنى كۈرىپ، كۈز ياشىمى ياد ايلە
بىر بيت و غزل بىلە مېنى شاد ايلە
هجران يىنە بوزدى سېۋگىمىز حجلەسىنى
وصلىنگ بىلە بو حجلەنى آباد ايلە

مينگ بير حكايت

مينگ بير ته غمىمگه بير ته غمخوارىم يۇق
مينگ بير هنرىمگه بير خرىدارىم يۇق
مينگ بير كېچە ليك حكايتىم بار، اما
مينگدن بيرىنى اېشىتگۇچى يارىم يۇق

قىرغاق

گل- گل آچىلب اېدىم، خزان اېتدى فراق
قامت كۈتەرىب اېدىم، كمان اېتدى فراق
درىا اېدىم و مست قۇشيق كويلردىم
قىرغاق كى لال و بېزبان اېتدى فراق

مى پرست

دلدار كۈزى، اسير و مست اېتدى مېنى
مخمور نگاھى، مى پرست اېتدى مېنى
مستانه گھې جور و گھې مھر بېرىب
گه نېست اېتىب، گاهىده هست اېتدى مېنى

بخت قوشى

گر يار سېنگه محرم اسرار اېرور
گر عهدىگه صادق و وفادار اېرور
گر شعر و سخن قدرىگه اقرار اېرور
بيلگىل كه سېنگه بخت قوشى يار اېرور

اويغاق آى

دردىمنى سېزىب، قوياش غمگين باتدى
دل نالەسى آىنى اويغاقودن اويغاتدى
يوز شکر، كۈزىم كۈرمسە هم اويغاقونى
هجران كېچەسى توگب، ينة تانگ اتدى

يالغان

«جان صدقه سېنگه» دېدى، ايشاندىم سۈزىگه
«قربان بۇلەمن» دېدى، ايناندىم اۋزىگه
بو صدقه و قربان دېگنى يالغان اېكن
بجاء ايشانيب سۈزىگه، ياندىم كۈزىگه

يۇل ياروتووچى

بىر مونچە ايليىق سېۋىگىنى كوتدى كۈنگلوم
چىن سېۋىگىنى دېب، اۋزنى اونوتدى كۈنگلوم
كۈپ ايزلەدى، تاپمەي، اۋزىنى ياندىردى
بىر شەلە بۇلىپ، يۇلنى ياروتدى كۈنگلوم

گرفتار يوسف

يارب، انى مەربان و غمخوار ايلە
كۈنگلىنى مېنىگ كۈنگلوم ايلە يار ايلە
يوسفنى زليخاگە گرفتار ايتىدىگ
انى، مېنى عشقىمگە گرفتار ايلە

اوتووچى

هر كون يوره گيم يۇلىنگە كۈز توتماقده
هر كېچە خيالىنگ مېنى اوتوماقده
كېلمەي سىن و انتظارىنگە، هر لحظه
گۇيا مېنگە يىل بۇلىپ، سېكىن اوتوماقده

بهار روحى

«گل سن» دېمەدىنگ، تىكان اېمس من، جانيم
«يخشى» دېمەدىنگ، يامان اېمس من، جانيم
يوز طرفە بهار روحى جسمىمدە يشر
سېر اېت مېنى كيم، خزان اېمس من، جانيم

ياققيم كېلەدى

درىا بۇلىبان، يۇلىنگگە اققيم كېلەدى
كۈزگو بۇلىبان، كۈزىنگگە باققيم كېلەدى
گە ناز و نیاز اېتىپ، گھي شائىنگە
بىر شعر يازىپ، كۈنگلىنگە ياققيم كېلەدى

برداشلى گۈزەل

جيران كۈزى دور گۈزەل، اونىنگ ياشى قنى؟
اى نىنگ يوزى دور گۈزەل، قلم قاشى قنى؟
اى يوزلى، قرا كۈزلى گۈزەل بار دور، لېك
مېندېك، ستمىنگگە صبر و برداشى قنى؟

ميسه اۋيينى

گۈل اۋلسە، بەھار اۋلسە و دلدار اۋلسە
مۈل اۋلسە، دوتار اۋلسە و اشعار اۋلسە
دریا قۇشيق ایتسە، ميسە اۋینەى و بېرسە
جان بېرسە بو محفل مېنگە، اغيار اۋلسە

بەھار

دل سۈزىنى دل اھلىگە سۈيلەيدى بەھار
سېۋگى كويىن عاشقانه كويلەيدى بەھار
سۈيلەيدى و كويلەيدى و اۋینەيدى بەھار
كولگو و قووانچىمىزنى اۋيلەيدى بەھار

درمان

نورۇز كېلىپ، غنچەنى خندان اېتىدى
گللىر بىلە دىئانى گلستان اېتىدى
گل شاخىدە سىرەب ینە شىدا قوشلر
كۈنگۈلدەگى دردلرنى درمان اېتىدى

دردلى شعر

كۈنگلوم اېشىگىن مەر و وفاگە آچەمن
رەشك و حسد و كين و جفادن قاچەمن
ھەر يىخشى ليگىمگە بىر يامانلىغ كۈرسىم
شەرىمگە بو دردلرنى تۈكىب ساچەمن

چىدەم سىز

بىر كۈن سېنى كۈرمەسم، چىدالمىس كۈنگلوم
كۈكسىم تارەيب، اوندە سىغالمىس كۈنگلوم
دىئا و حیات گۈزەللىگىنى اونوتوب
نېچۈن ىشەياتگىن بىلالمىس كۈنگلوم

موزلنگن دنيا

گل موسمى يورتىمدە تورالمەى كېتىدى
قىش لشكرى گل فوجىنى يېنگىب يېتىدى
گل موزلەدى، دل موزلەدى و دنيا ھەم
بېچارە بەھار و گل حياتى بېتىدى

يىل ابشيكى

گل فصلينى اولکه ميزگه کېلتيردى بهار
اينجو و گهرنى يېرگه ياغديردى بهار
قیش لشکرى هر يانگه قاچیب ترقلدى
تا يىل ابشيگين ينه آچیب کيردى بهار

بهار ساوغهسى

نورۇزنى يېزگه ساوغه کېلتيردى بهار
گل يىرله جهان حسنينى آشيردى بهار
هر يانگه گۇزەللىگ و طراوتنى ساجيب
شعر ايتيش اوچون زمين يره تيردى بهار

نيت

هر يانده گۇزەللىك يره تر ينگى بهار
خاطرگه بهار کېلتيرر صبر و قرار
بېرگه مو مراد يميزنى، دېب قرى و ياش
مهماننى، قوچاق آچيب، کوتيشماقده مزار

بخت يولدوزى

نورۇز و بهار ينگيز مبارک بۇلسون
بخت يولدوز ينگيز هميشه پارلب کولسون
هر کيم اېسه دۇست، دايم شاد اۇلسون
دشمنلر ينگيز رشک ايله غمدن اۇلسون

سفر

نورۇز مېنى اۇزيگه مفتون ايلر
يوز رنگ ساجيب چمننى گلگون ايلر
افسوس كه يىل باشيده بير قتله كېليب
ايلر سفر و دليمنى محزون ايلر

قوياش فيضى

نوروز و بهار، بيرگه اۇينب كېلدى
هر شاخه يشيل بۇلدى و گل آچيلدى
تانگ وقتى قوياش ياروغى نينگ فيضى ايله
گل برگيگه شېنم گهرى ساجيلدى

گۈزەللىك جاذبەسى

كېلتىردى يىنە گل بىلە بىلەننى بەھار
حسن اھلىگە عشق اھلى ابرور عاشق زار
لبلردە تېسىم و كۈنگۈللەردە قووانچ
كۈزلەردە فقط گۈزەللىك و جاذبە بار

بېگانە

ياتلر كېلىبان، ظلمىنى ظاھر قىلدى
اۈز حكىمى بىلە برچەنى كافر قىلدى
اۈلدىردى و كويدىردى و خلقىمنى قوويىب
بېگانە وطنلرگە مەھاجر قىلدى

آدم يۇق

دىنانى شىغاد آلدى و بىر رستم يۇق
دد اۈزىنى آدم توتور و آدم يۇق
قان باسدى بوتون يېرنى، يورەكلر قاتدى
كۈز نرگسىدە قىرەچە بىر شېنم يۇق

تېسىرى دىنا

دىنا ايشى تېسىرى يوريبىدىر، افسوس
آتە يوزىگە اۋغىل توريبىدىر، افسوس
آغە - اينى بىر - بىرىن قانىگە تشنە
اۈلمەى آنە بو غمنى كۈرىبىدىر، افسوس

تعبير

سرمست دېمە كۈزىم نى، مخمور دېمە
بېدرد دېمە اۈزىم نى، مغرور دېمە
لطفىمنى كۈرىب اۈزىنگچە تعبیر ایلېب
مېنگە اېرىشىشنى سەھل و مقذور دېمە

قسمت ستمى

كۈكدن ياغەدى باشىمە يوز درد و بالا
اېلدىن يېتەدى جانىمە يوز جور و جفا
بېگانە وطندە نېي وطندار و نە يار
قسمت مېنگە كۈردى بو ستملرنى روا

سيغمه يدى

كۈنگلیم گە مېنىڭ درد و الم سيغمه يدى
روحيم گە مېنىڭ صبر و چىدم سيغمه يدى
پيمانە تۇلىب تاشسە، كۈرىنگ كيم اوندە
بىر قطره اېمس، كە ذره هم سيغمه يدى

اگاه

بىر كيمسە بىلالمەدى مېنىڭ اھيم نى
بىر كيمسە ياروتمەدى مېنىڭ راھيم نى
دل، دلنى و تىل، تىلنى توشونمەي قالدى
كىمگە بېرەيىن بو دل اگاهيم نى؟

ماجرا

بىر مونچە وصال ايچرە دوران سوردىم
بىر مونچە فراق ايچرە سرسان يوردىم
بىر مونچە كولىب، بىر مونچە گريان توردىم
القصە كە ماجرا فراوان كوردىم

جواب سيز شعر

شعريمگە بىرار جواب قىترمە دى يار
ھەر چىند كە يازەدى گھەي يار اشعار
يا شعريمە اۋخشە تيش اونغە دور دشوار
يا مېنگە جواب قىتە ريش دور اونغە عار

غم يخشى

گل ي فراغى اوزرە قطره شبنم يخشى
عاشق كيشى نىڭ كۈزلرىدە نم يخشى
مردم غمىنى كۈرىب، كولىب يورگن دن
كۈنگلى ابزىلىب، چېكسە كيشى غم، يخشى

تېنگرى كېچىرر

ھەر وقت كە بىر يىڭى خطا قىلگەيسن
يوز توبە و عجز و التجا قىلگەيسن
تېنگرى كېچىرر، اگر بىرار مسكين نىڭ
حالين سۈرەب، حاجتين روا قىلگەيسن

• • •

مېندە نە بويوك دولت و نى قدرت بار
نى قصر و خزانە، شەھرت و شوكت بار
سېوماك و سېويلماككە كېرەكمس بارىسى
اۋزېك قىزى من، مېندە حيا - عفت بار

• • •

اۋزېك قىزى من بو افتخاريم مېنگە بس
تركستان دېك گۈزەل دياريم مېنگە بس
كابل وطنيم اوروشىدە ويران بۇلدى
آباد اگر قالسى مزاريم مېنگە بس

• • •

اۋزېك قىزى من يىنگى زمان نىنگ قىزى من
بابر گۈزەلى و كورگان نىنگ قىزى من
كابل بىلە فارس و ھىند و توران ملكيم
ارزىيدى دېسىم، بوتون جەھان نىنگ قىزى من

يۈلچى يولدوز

ھەركون بىز اوچون گونش سلام يۇللەيدى
ھەرتون بىز اوچون تون چېچكى گلەيدى
بۇلدىك تىلىمىزگە يۈلچى يولدوز، بىزنى
بابر و نىوايى روحلىرى قۇللەيدى

يار - يار

يار - يارنى اۋقىر بەھار، اگر كېلسىنكىز
كويلر تەرەتر دوتار، اگر كېلسىنكىز
آلتون يورەگىم كە قدرى يۇقدور سىزسىز
تاپكەي يىنە اعتبار، اگر كېلسىنكىز

اۋزېك قىزلىرىگە

گل قىچە گۈزەل بۇلسە، گۈزەلراك دورسىز
ھەم حور و فرشتە لىر كېلىپاك دورسىز
اۋزېك قىزى سىز مېيىن لىگىزگە قەرەمى
اېرىك كىشىدن كورەشەدە بېپاك دورسىز

مزارى ھىم اۋزىدېك غرىتدە قالگن
آنەم نىنگ پاك روحيگە

تۈر تليكلر

غرىتدە كيشى كە آنە دن ايرىلگەى
گر سرو اېسە قدى بوكىلىپ قىرىلگەى
رحمت اۋشە فرزندگە كىم آنە سى نىنگ
قدرىنى اونىنگ بار و يۇغىدە بىلگەى

آنە تىلېم، اېلېم و يور تىمنى سېۋىشنى اۋرگتگن
آتەم نىنگ پاك روحيگە

قلىبىنگدە ھىمىشە بار اېدى عشق وطن
جسمىنگى خزان اېتگن اېدى درد و محن
ھىم بىزگە و ھىم مردىمىنگە آتە اېدىنگ
ارزىدىر اكر وصفىنگە ايتىلسە سخن

• • •

غرىتدە اېدىم كە آتە دن ايرىلدىم
كۈكسىمنى بو حسرت و المىدن تىلدىم
غرىتدە گلىمنى گر چە اچمىسدى بهار
ناگاہ ولى، خزان بۇلىپ قەيرىلدىم

اونوتيلمىس دۋست

عمر، آقر دريا دېك، آقىب اۋتر
بىر كون اجل كېلىپ، ايلىكدن توتر
"خدا" دېمەى، "بالە - دۋست" دېگنلر نى
خدا اېسلر، بالە - دۋستى اونوتر

ويرانە گە عاشق

جان دور وطن و مېن اونگە جانانە اېرورمن
گل دور وطن و مېن اونگە پروانە اېرورمن
جنت وطنىم بۇلدى اوروش اۋتىدە ويران
شو وجە بىلە عاشق ويرانە اېرورمن

افسانه

سېن شعله و مېن شعله غە پروانە بۇلىپ من
شيدالغ ايله شهرة و افسانه بۇلىپ من
عاشق كيشى صادق اېسە، دېوانە بۇلرميش
عاشق من و صادق من و دېوانە بۇلىپ من

كېلگەى

گل اېمس باغ و گلستان كېلگەى
خستە تنلر ايچىگە جان كېلگەى
آسمان آچىلىپ، گونش كولگەى
نېگە كىم يار، مهربان كېلگەى

سبزمىن وزنىدە يازىلگن
تۇرتلىكلر

كۈنگىلىم ايچرە قىلدى ماۋا سۈنگى عىشق
كۈزلرىمنى قىلدى درىا سۈنگى عىشق
درد و لذت آرە سىدە بىلمەدىم
اىلك محبت اېردى مو يا سۈنگى عىشق؟

• • •

كۈزدە پىدا، دلە پىداسىز بېگىم
ھەر تامانە سىز ھويداسىز بېگىم
اىلك محبت ھەم مېنگە سىز اېردىنگىز
سۈنگى عىشق، سۈنگى تمناسىز بېگىم

• • •

سيز ھمان نامھربان قالديز، بېگىم
 بيزنى، مېنگ سوداگە سيز سالدېز، بېگىم
 جان بغيشلشنى قىين دېب، قىلمەديز
 جان آلىش آسان دېبان، آلدېز، بېگىم

• • •

گل گە باقسىم گلدە سيز پيدا، بېگىم
 مۇل گە باقسىم مۇلدە سيز پيدا، بېگىم
 سيز بىلن كوز فصلى دور كۇركم بهار
 سيز بىلن دنيا گۈزەل رۇيا، بېگىم

• • •

آي و كون دېك ايكمىز تونگ^۱ و ايليق
 اۈتمەگەي بيزگە حيات يۈلى سىليق
 كۈنگلىمىز بىر- بىرگە مڭو تلىپنر
 اۈرتەدە مڭو دور اما ايرىليق

• • •

يالغىزىم، ايلك - سۈنگى يارىم سيز، بېگىم
 اېل ايچىدە اعتبارىم سيز، بېگىم
 سيزدن اىرو بارليغىم دور يۈق ليگىم
 بارليغىم، بختىم، قىرارىم سيز، بېگىم

• • •

باغدە گل بۇلدىم، قرەي سيز دېب، بېگىم
 ساچلىرىم اچدىم، ترەي سيز دېب، بېگىم
 كۈنگلىمى قۇش قۇل بىلن بېردىم سيزە
 كۈنگلىمە بىر كون يرەي سيز دېب، بېگىم

• • •

آق چېچك يىراغىگە «كېل» دېب، بىتەي
 مېسەلرنى سېنگە پاى انداز اېتەي
 كېلمەسنگ گل - مېسەلردېك سرغەيىب،
 عمر بۈيى يۇللرينگگە كۈز تىكەي

^۱ ساووق، موزلگن

• • •

سيز اوياقده، مېن بو ياقده زار، بېگيم
اۋرتە مېزدە تاغ و تاشلار بار، بېگيم
تاغنى تلقان قىلگۈچى كوچ سيزدە بار
ھەمت ايلنگ، تېنگرى بۇلسين يار، بېگيم

• • •

بىر كۈرىشە سىزنى ياقتىردىم، بېگيم
بارليغىمنى سىزگە تاپشىردىم، بېگيم
بارليغىم، مەريمنى كۈزگە ايلمەدىز
نې اوچون سىزگە كۈنگۈل بېردىم، بېگيم؟

• • •

بېگلر ايچرە بې مثال دورسىز، بېگيم
ھەر ھەندە بركمال دورسىز، بېگيم
بىر قوياش سىز طالعيم آسمانىدە
لېك، مېگو بېزوال دورسىز، بېگيم

• • •

سيز مېنىڭ جىسمىدە جان دورسىز، بېگيم
باشىم اوزرە سايەبان دورسىز، بېگيم
سىزدەن آيرىلسىم، جەھەندەن آيرىلمە
مېن اوچون ايكى جەھان دورسىز، بېگيم

• • •

سىزگە يار و سىزگە غمخوارم، بېگيم
دايما سىزگە وفادارم، بېگيم
يۇق بۇلرم، بۇلمەسنىڭىز يانيمە
بۇلسنىڭىز يانيمە، مېن بارم، بېگيم

• • •

جان دېسىم، جەندەن عزيزراق سىز، بېگيم
مېن سىزە، سىز مېنگە مشتاق سىز، بېگيم
بىر دوتارنىڭ ايكى كويى ايكىمىز
مېن نوا، سىز اېرسە عشاق سىز، بېگيم

• • •

سيزنى دېيىمىن ھەر زمان كۆرسىم، بېگىم
يانىڭىزدە ھەر زمان تۇرسىم، بېگىم
ايسىتەگىم تون-كون يىرەتگەندىن شو دىر:
سيز بىلەن بىخەتەرلىك يىشەن يۇرسىم، بېگىم

• • •

شەر اوچۇن ياد و خىيالىڭىز كېرەك
قامەت و كۆرۈك و جىمىلىڭىز كېرەك
سيز اوچۇن شەرىم كېرەكلى دىر، ولې
مېن اوچۇن بېگىم، وصالىڭىز كېرەك

• • •

بىزنى ھىجرىزگە دىچارە قىلىدۇ، بېگىم
بىزنى بىر كۆرۈشكە زار قىلىدۇ، بېگىم
چىننى يالغان بىلىدۇ و يالغاننى چىن
بىزنى يات دېيىم، ياتنى يار قىلىدۇ، بېگىم

• • •

سيز كۆنگۈلەكلىدە سۇلتان سىز، بېگىم
جىمەلە عالم جىمە و سىز جان سىز، بېگىم
سىز بىلەن تاپىدۇم خەدانى، سېۋىگى نى
چىن مەھبەت نامى: ايمان سىز، بېگىم

• • •

شەر اگەر يازسىم خىيالىڭىز يازدىر
مېنىگە مەھرىڭىز ھەر زمان الھام بېر
قەچە مەھرىڭىز آرتسىم، شەرىم شۇنچە لىك
گل كېيىشەنەن، قۇياش دېك يىقىر

• • •

كۆزى ياتىگەن، توشلرى اويغاق بېگىم
الدىمەققە بېكلىر اچىرە تاق بېگىم
سوو بۇلىب سېۋىگىزدە، دىيادېك آقەي
سىز بۇلىڭ دىيەگە بىر قىرغاق بېگىم

• • •

بىر قىرەشە زارىنقىز بۇلدىم، بېگىم
 عمر بۇيى يارىنقىز بۇلدىم، بېگىم
 سىزگە راحەت بېرگۈچى دىلدار اېدىم
 نې اۋچون ازارىنقىز بۇلدىم، بېگىم؟

• • •

كۈچە مىزدىن اۋتمەدىز بىر كۈن، بېگىم
 قۇللىرىمدىن تۈتمەدىز بىر كۈن، بېگىم
 اق كۈنىمنى كۈز ياشىم قىلدى قىرا
 يۈلىمى يارۈتمەدىز بىر كۈن، بېگىم

• • •

كېت دېمىگ، سىزدىن كېتالمىسەن، بېگىم
 كېل دېمىگ، سىزگە يېتالمىسەن، بېگىم
 چارەسىز ھالىم يېتەي دېمىسەن سىزە
 نې قىلەي؟ ھەي يېتالمىسەن، بېگىم

• • •

مېن قوياش مەن، كەكشەنمى سىز، بېگىم
 تۇلگەن آي مەن، آسمانمى سىز، بېگىم
 مېن «الف لىل و لىل» ەنۋانى مەن
 سىز-دە، مېن بىر داستانمى سىز، بېگىم

• • •

دردلىرىمگە سىز بۇلىنكەن دەرمان، بېگىم
 مەشكىلىمنى سىز قىلىنكەن آسان، بېگىم
 سىزدىن ايرى، جاندىن ايرىلگۈم، بېگىم
 جىسمىم اچىرە سىز بۇلىنكەن جان، بېگىم

• • •

كۈز اچىپ كۈرگەن نىگارمى سىز، بېگىم
 اېل اچىدە ەتبارمى سىز، بېگىم
 سىز بىلەن كۈنلىم، كۈزىم دېك ىشەنەن گەي
 چىن دېسەم، كۈرەم بىھارمى سىز، بېگىم

یاغدو

• • •

قنچہ یالوارسم، یلینسم، کپلمەدیز
سیزگە بۇلگن سېوگی قدرین بیللمەدیز
اېل کۆزیدە بیبھا الماس اېدیم
بیبھا تاش دېگ کۆزیزگە ایلمەدیز

مولانا جلال الدین بلخی - رومی گە

معنویت اوجیگە یتیدیز، بابام
سیلجیمە، عالمی سیر ایتیدیز، بابام
اصلدە تورک بۇلسنغیز ھم، نې اوچون
اۆزگە تیلدە مثنوی یتیدیز، بابام؟

چین محبت قیل کە مېن یۇلینگگە جان قربان قیلە
شونچە جان قربان قیلە کی، برچە نی حیران قیلە

سېوگی یۇلیگە اگر یۇللپ، آلیب بارسنگ مېنی
یۇلداشینگ بۇلماقنی عمریم سۇنگکیچە پیمان قیلە

درد و غملرگە چلینگن بو دواسیز کۇنگلیمە
سۇزلرینگنی مرهم ایلب، غملریم درمان قیلە

آختەریب یورگن اېدیم بخت و محبت یۇلینی
یۇلنی کۇرستدینگ، سېنی دل ملکیدە سلطان قیلە

هر قرانغولیکنی بیر یارقین لیگی بار، اېمدی مېن
کۇزلرینگ یاغدوسی بیرلە تونلریم تابان قیلە

کابل - ۱۳۶۰

تيريكچىلىك يوشلر يىدىن
باشىمىدە دور مىنگ بىر تە سودا
قىغورمە گىن، قىزىم يىراق دېب
كۈنگىلىم سېنىدىن بۆلمە گەي جدا

تومن ايچرە قالسىم، آنە جان
مەرىنگ بۆلر مېنىنگ قوياشىم
يلغوزلىكدە دردىنگىنى اېسلىب
«كۈزلرىمدىن قلقىيدى ياشىم»

بالە قنچە اولوغ بۆلسە ھم
آنەسى دور اوندن ھم اولوغ
بالە مەرى ايسىق بۆلسە ھم
آنە مەرى النگەلى چۇغ

مەرىنگ بىلە دعالرىنگدن
كسللىكدن تاپردىم شفا
نېتەي؟ كسل بۆلگن چاغىنگدە
بۆلالمەدىم دردىنگگە دوا

كېچىر مېنى كېچىر، آنە جان
احوالىنگىنى گر سۇرالمەدىم
كېچىر مېنى، ساغىنگىنگدە
يانىنگدە اگر تورالمەدىم

مزار شريف:

۱۳۷۶

آنە جان

كېچىر مېنى كېچىر، آنە جان
احوالىنگىنى گر سۇرالمەسىم
اينجىمە گىن، ساغىنگىنگدە
يانىنگدە اگر تورالمەسىم

يۇلىمگە كۆپ بۆلمە انتظار
مېنىنگ اوچون چېكمە اضطراب
قرانغو دملردە، آنە جان
يادىنگ دور مېنگە بىر آفتاب

كۆپ آيلر دور، سېنىدىن جدامن
شەھىرلرنى گېزىب ھەر تمان
محنت و غملرگە رضامن
اگر بۆلىسنگ آنە جان، امان

عشق اۋتيدە كويگنلر، تاپگەى اولوغ عنوانلر
يور تينگنى بيليپ ليلا، بۇلگيل اونگە سېن مجنون

مردم غميدە بۇلماق، اېل- اولكە گە جان بېرماق
ييللر اقيميدن دور، انسانگە اولوغ مضمون

دولت ايزيدن بارمە، يوزينگ سووينى تۈكمە
قولينگ بيلە علمينگ دور، سېنگە كوموش و آلتون

گر سېنگە بيليپ دركار، محنت چېكيپ اۋر گنگيل
محنت چېكيپ اۋر گنگن، سينا بيلە افلاطون

اېل- يورتگە اگر قيلسنگ، حرمت بيلە خدمتلر
يارقين بۇلە دور نامينگ، بختينگ بۇلە دور اوستون

كابل- ۱۳۵۹

اولوغ مضمون

بیر دانه اگر اېكسنگ يېر كۈكسيگە سېن يېر كون
محنت چېكيپ ايش قيلسنگ، حاصل آله سن افزون

دنیا ايشى شوندهى دور، بېرگەى سېنگە اجرينگنى
ياولرنى امان قۇيمس، يخشىنى اېتر مصوون

باغبان ايلگى كېرەكدور گل آچيلماغى اوچون
آچىلىپ، يشنب يوررمەن، باغبانىم بارىچە

نې كېرەكدور مېنگە آلتون اۋردە، سېوگى بۇلمسە
يېرەگەى مەن، كۈكسىنگە يېر آشيانيم بارىچە

اېرك قناتىم بارىچە توپراقدە بۇلمس مەن مقيم
كوچ بىلەن اېركىن اوچرمەن، آسمانىم بارىچە

اېل اكر نامهربان بۇلسە مېنگە يا روزگار
قىلمەگەى مەن اونگە پروا، مهربانىم بارىچە

صدق ايله كۈنگلومنى ايلگىنگە بېرورمەن بېدرىغ
سېوگىمە صادق ليگىنگە تا اينانىم بارىچە

شەرزاددېك قصە آيتورمەن، اوويىسى دېك غزل
قصە و شعريمگە شيدا نكتە دانىم بارىچە

ايشانچ

مىحتىيىنگى تارتەمەن، تاب و توانىم بارىچە
بارليغىمدىن كېچە مەن يانىنگدە، جانىم بارىچە

ھەر تاماندەن يېر النگە يۇل آچر كۈنگلوم سارى
يانەدى كۈنگلوم تىنىمسىز، قطرە قانىم بارىچە

پۇپلەك دېك تلىپىنرمەن، شمع يىنگلىغ يانە مەن
جاننى ياروتگەن سېنىنگ دېك بىلكە خانىم بارىچە

شېرغان: ۱۳۷۵

سېن مېنى ايشاتتيردينگ
 چوچوك-چوچوك سۆزىنگە
 ايليق-ايليق سېوگىنگە
 اېمدى مېنى ترك اېتمە
 سۆزىنگە، سېوگىنگى مېندىن
 ھېچ قچان درېغ اېتمە

اۋزىنگ بىلە سن، بىر آن
 سېوگىنگ سىز یشالمايمىن
 بىلە سن-كو، ھېچ قچان
 باشقە نى سېوالمايمىن

مېن نە فقط سۆزىنگە
 مېن نە فقط سېوگىنگە
 اۋزىنگە ھەم اۋرگندىم
 اېندى اۋزىنگى مېندىن
 ھېچ قچان درېغ اېتمە،
 مېنى ھەرگز اونوتمە!
 سويس-۲۰۰۲

مېنى ھەرگز اونوتمە!

مېن فقط سېنى دېدىم
 يلغوز ليگىمگە ھەمدە
 دردلىمگە مەرھەم، دېب
 مېن فقط سېنى دېدىم

اۋزىنگ بىلە سن، دايم
 سېوگىگە تلىپىنە من
 يلغوز ليكدن قۇرقە من
 ھېچ قچان يلغوز ليككە
 ھېچ قچان سېومس ليككە
 روھىم، كۈنگىلیم كۈنمەيدى

قارلى بلند تاغلردن
تۇلقونلى دريالردن
بغرى كېنگ وادىلردن
كۈنگلى آچىق سايلىردن
يىم- يىشىل اۋرمانلردن
تاشلاق يۇل و چۆللردن
قناتلر يىنگ قاقىب، اوچ!

مېرگنلر نىنگ اۋقىدن
اۋچىلر توزاغىدن
برچە بالا- قصادن
ھشيار بۇلىب قاقىب، اوچ!

كولىب تورگن گلرگە
اۋىنب يورگن قوشلرگە
اۋىب بارگىن سلامىم
مېندىن ايتگىن برچە گە:

«اېركىن حيات قوياشى
بو اولكە دە پارلەدى
مېر و تىنچلىك قۇشىغى
يېر و كۆككە يىنگرەدى

اېندى مېنىنگ اولكەم دە
قوشلر قناتى سىنىمس
اېركىن ليگى اۋىنىمس
اۋاغلىرى باغلنىمس»

قنات آچ!

كۈنگلىم قوشى، قنات آچ!
اۋچىب ھر سارى بارگىن
يۇلىنگدەگى تۇسىقلر
قنچە بۇلسە ھىيىتلى
قنچە بۇلسە قدرتلى
برچە سىنى اوزىب، اوچ!

دریا و قیرغاق

دریا و قیرغاق آشنا، مېن بىرلە يورتىم آشنا
ايرىلمەدى اول ايگىسى، بىز ايگىمىز بۇلدىك جدا

اېلدن دلىمدە بىر يارا، ياتدن تنىمدە بىر يارا
تن مىلى، دل ياراسىگا، آيا تاپىلگەى مو دوا؟

غرىتدە غم آغىر بلا، يورتىمدە ياتلر دىر بلا
هر يىرگە بارسم بىر بلا، باشىمگە كېلگەى، اى خدا

دنيادە دىر آتا – آنا، ايگى تاپىلمس كىميا
ارزىيدى گر بو ايكىگا، قىلسم وجودىمنى فدا

بو بېوفا دنيا مېنگا، ايستر جدالىغ داىما
آتا-انام هجرانىدا، آخر مېنى قىلدى ادا

كۈنگلىم قوشى، قنات آچ!
قوياشدن كوچ آلىب، اوچ!
قرانغو يورتلر سارى
سوسەگن چۇللر سارى
باغلنگن قوشلر سارى
سۇلگن چېچكلر سارى
قناتلر يىنگ آچىب، اوچ!
اولكە م نىنگ قوياشى دن
ياروغلىكنى آلىب، اوچ!
تا قرانغو يورتلر هم
قوياش- ياغدوگە تۇلسىن
برچە قوشلر سىرەشى
اېركىن ليك اونى بۇلسىن

كۈنگلىم قوشى، قنات آچ!
آلىب بارگىن پىامىم
برچە گلر، قوشلرگە
بارىب آيتگىن سلامىم.
كابل- ۱۳۵۸

ازلدن لاله بې داغ اېردى، اما
غميم قۇيدى اونىنگ قلىيگه داغې

اېشىتدى سرگذشتيم، يىغلهدى گل
قىزدى قان ياشى بىرله يىناغى

حياتيم حسرت و عسرتده اۋتدى
دريغا، كۈرمەدويم بىردم فراغى

اگر عسرت دميدە بادە ايچسنگ
مېنىنگ يادىمدە هم ايچگيل اياغى

ايتاليا، جينوا-

۲۰۰۲

سۇنگن چراغ

ياقيلمەي سۇندى عمرىم نىنگ چراغى
قنى پروانه كيم، آلسە سراغى؟

حياتيم كۈز يومىب آچگونچە، اۋتدى
نە اېردى؟ بيلمەدويم باشى، اداغى

سېن يوسف و مېن زليخا
عشقينگكە دايم يانامن

خسرو كېي بۇلمە مغرور
شيرين كېي دلربا من

سېن سن سليمان دوران
بلقيس ملك سبا من

كۈنگلینگ قوياشدېك مصفا
مېن اول قوياشكە ضيا من

كېل، اي كۈنگوللردە سلطان
هجرانينگە مبتلا من

كۈنگول سلطانی^۱

بندن جدا من، جدا من
هجرانينگە مبتلا من

سېن شاه عشق و صداقت
مېن ماه حسن و وفا من

سېن آتە بېك، مېن كوموش دېك
يانينگە دايم تورامن

^۱ بو تصنيف، قۇشيق قىلىش اوچون يازيلگن.

يانر رشك اۋتيدە جنت، خجل بۇلگەي ارم باغى
 اچىلگن سنبل و گلدن بېزەنگن بۇستانىنگ بار

كېچە - كوندوز كىي آيدىن سېنىنگ شېھر و ديارىنگدە
 تۇلون آي بىرلە يولدوزدن ياروغ بىر كەكشەنىنگ بار

سەادت يولدوزى پارلب، يىشەر مردم فراغتدە
 نېچونكىم ابل سېور عىسكر، بەھادر ياسەنىنگ بار

قووانگىل اۋزبېگىم اېمدى، كە يارقىن كېلەجك كېلدى
 جەھان خەلىقكە تىنچلىك دن قووانچلى ارمغانىنگ بار

يارقىن كېلەجك

وطن، يىشەنبە گلستان بۇل، گل اوزرە گل جەھانىنگ بار
 يىشىل دشت و قىزىل باغ و گەھردن تۇلە كانىنگ بار

فضا دن، يېر و كۇكدن ھەم طراوت ياغىلور ھەردەم
 تىركلىك بېرگوچى ياغمىر، قوياشلى آسمانىنگ بار

هر باقىشده يىڭى بىر دىنيا كۈرونكەى كۈزىمە
لحظه- لحظه، هر تامانىمدە اچىلگەى منظرې

نور ايچىدە تۇلغەنىب روحيىم قوياشدېك پارلەنور
تانگ اېمىس، گر كۈزلىرىمدىن چىقسە مەر خاورى

مېن يىشىن دېك ايستەرم كويماقنى چىن سېوگىدە، تا
قالمەسىن مېندىن نە اوچقون، نې كول و نې اخگرې

قۇرقەمىن ھجران چىرىكىدىن، نە يلغوز مېن غرىب
قۇرقەدى شىرىن كى شەھىرەكە و شەقىزلىرى

كۈرمەسىم گر بخت و دولت يولدوزىن، چېكىمىم الم
بختيارمن، آنە تىلدە قالسە مېندىن دفتري

اېزگو تىلىك

كۈزلىرىم ايككى صدف، كۈز ياشلىرىم دور گوهرى
مېن ساچرىمىن بو گھىرلىرى يۇلىگە هر سىرى

۱ بابر تولدى نىنگ ۵۱۰ يىللىگى مناسبتى بىلەن جوجان ولايتىدە
اۈتكەزىلگەن سىمىناردە بابر نىنگ شو وزن و قافىە دە يازگەن غزلى مشاعرە گە
قۇيىلدى. يوقارىدە گى غزل شو مشاعرە مناسبتى بىلەن يازىلىپ، اۋقىلگەن
اېدى.

هر كيشى اۇلر آخر، قالمه گه ي نشان اوندن
اولكه گه فدا بۇلسنگ، جاودان قالر نامينگ

محتتينگ بيلن بۇلگه ي ابل و يورت امان-آباد
يخشى ايش اگر قيلسنگ، يخشى دور سرانجامينگ

سېندن اېرك سېور خلقيم، كوچ آلر جهان خلقى
اېندى مستقل ليك دور، ابل-اولوس گه الهامينگ

اېندى هېچ قچان قيتمس، ظلمت و قرانغوليك
يرقيره ب قوياش چيقدى، يارقين اېتدى كون-شامينگ

اېركينليك

كېلدى دور اېركين ليك، قوتلوق اۇلسون ايامينگ
كولدى بخت و اقبالينگ، بۇلدى چرخ هم رامينگ

قيغولى كۇنگوللرنى شاد و خرم ايلب تور
شادليك شراييدن تۇله دور اگر جامينگ

برچه بايلىكلرينىڭنى ضبط اېتسە
نې كە آباد، اونى بوزيب كېتسە

لېكن آزادلىك سېور خلقىنىڭ
بىندەلىگ بىندىنى اۋزر خلقىنىڭ

برچه يوللارنى تار و مار اېتدى
خوار اېترلارنى خوار و زار اېتدى

قىلدى اېركىن گۈزەل ديارىنىڭنى
كۈكەن ائشیردى افتخارىنىڭنى

برچه دۈستلارنى شادمان اېتدى
اېلنى مسعود و كامران اېتدى

ياولرىنىڭ كۈنگىلىگە سالىب غوغا
اولكە دە قىلدى جىشلر برپا

يشنەگەى اېمدى باغ و بستانىنىڭ
قوش بۇلىب سېرەگەى گلىستانىنىڭ

كۈكە دە پارلې تورر ھمىشە قوياش
اېندى اېل كۈزىدن تۈكىلمىس ياش

اىستەرم، اولكە جاودان بۇلىسىن
اېلىمىز تىنچ يشب، امان بۇلىسىن

ظفر قۇشىغى

اى گۈزەل يورتىم، اى گلىستانىم
يوكسەلىب يشنە، رشك رضوانىم

كۆپ جفا- محنت اۋتدى باشىنىڭدىن
يېر يوزى تۇلدى قانلى ياشىنىڭدىن

ياولر اوستىنىگە باستىرىپ كېلدى
اېلگە يوز محنت ارتىرىپ كېلدى

قصد قىلدى كە سېنى خوار اېتسە
اېلنى اواره لىكدە زار اېتسە

شووېللب چايېب كېلدى
اۋتدى سېنىڭ قاشىنىڭدىن
قۇيىدىن ئايب ساجدى
گل ھىدىنى باشىنىڭدىن

سېنىڭ قرا كۈزلرىڭ
جلا بېرىپ ئاچىلدى
بختيارلىك ساجىغى
باشىڭ اوزره ساجىلدى

اويقودن تور، گۈزەلېم
قوياش كىي يارقين بۇل
قرانغولىكنى كويدىر
ياووزلىككە يالقين بۇل

قىزىل گلىم، قىزگىنەم
چېچك بۇل، تىكان بۇلمە
برچە گە يىخشىلىك قىل
ھېچكىم گە يامان بۇلمە

شوندە ي بۇلسىڭ، گۈزەلېم
سېوگن قىزىل گلىم سىن
تىرىك لىكىم باغىدە
سىرەگن بىلىم سىن

قىزگىنەم

قىزىل گلىم، قىزگىنەم
قوياش چىقىدى يىرقىرەب
قرانغولىكنى قىلدى
اياغ استى، يىلتىرەب

اويغاندى قىزىل گلر
كولىب اۋىنەدى باققە
يىغدى يىل ھەر تاماندىن
گل ھىدىنى قوچاققە

مهر ايله باردینگ رقيييم قاشيگه، مېن قىغوروب
غملىرىنگى كۈنگلومه بىر غمگسار اېتدیم ينه

بو تيرىكلىك نى كېرەك دور، يار وصىلى بۇلمسه
عمر يىراغىنى كويدوردوم، غبار اېتدیم ينه

بۇلدى يارقين كونلريم هجرىنگده تونلردېك قرا
كۈزلرىمنى يۇلىنگه يولدوزسانار اېتدیم ينه

ماسكو- ۱۹۸۰

كويگن يىراغلر

كۈنگلومى آلهى موسن دېب، انتظار اېتدیم ينه
دل قوشىنى عشق ايليده بېقرار اېتدیم ينه

حالىمغه رحم اېتىب، يانيمگه بىر دم كېلمه دىنگ
قان ياشىم بىرله يۇلىنگى لاله زار اېتدیم ينه

اۋزگە لرگە شە قیزی دېک من، ولی
بندە من عشقینگگە، سلطانیم مېنینگ

هجر ارا قۇیمە مېنى، جان سېوگلیم
کېل بېرى، دردیمگە درمانیم مېنینگ

یوز گلیم دن بیر گلیم اچیلەمدی
سرغە ییب قالدی گلستانیم مېنینگ

کابل-۱۳۶۰

ارمان

آیری یاریم، دلبریم، جانیم مېنینگ
کۈزدە یاشیم، دلە ارمانیم مېنینگ

کېچە- کوندوز سېنى ایزلەیمەن مدام
بۆلمەسنگ بیر کېچە مېھمانیم مېنینگ

بېچاره يوره گيم^۱

يارنى كۆريب سويدينگمى؟
 عشق اۆتىگە كويدينگمى؟
 عاشق بۆلمە، دېگندىم
 سېويىپ، جاندىن تۆيدينگمى؟
 اي بېچاره يوره گيم،
 اپندى آزار كۆرە سن!
 اپندى عشق صحراسيده،
 سىرسان بۆلىپ يوره سن!

محبت دېك بلا يۇق
 بو بلاگە دوا يۇق
 هر كيمگە وفا قىلسىڭ
 اوندن سېنىگە وفا يۇق
 اي بېچاره يوره گيم،
 مەر و وفانى كۆتمە!
 كىشىگە وفا قىلمە،
 بو سۆزىمنى اونوتمە!

ماجرا

دریا و قیرغاق آشنا، مېن يیرلە سېن سىن آشنا
 آیریلمەدى أول ايككىسى، بیز ايككىمىز بۆلدىك جدا

سېوگى اۆزى بىر ماجرا، هر كىمنى قىلسە مېتلا
 بدنام اپتر آدم ارا، رسوا اپتر عالم ارا

سېوگىنىگە بۆلدىم بېنوا، شە مېن دېپان، قىلمە جفا
 عاشق اگر سلطان اپسە، معشوقەگە بۆلگەى گدا

هر عشق دە بار انتھا، هر عشق دە بار ابتدا
 اما مېنىڭ عشقىمدە يۇق، هم ابتدا، هم انتھا

^۱ بو تصنيف، قۇشيق قىلىش اوچون يازىلگن.

فردلر

قۇشمە نامىمنى تيرىكلر نامىگە
مېن اۋلىك من، تا اونوتگن سن مېنى
* * *

قۇشمە نامىمنى اۋلىكلر نامىگە
مېن تيرىك من، تا سېنىگ يادىنگدە من
* * *

گل اچىلسە ھر تمان، شيدا انگا پروانە دور
عشق اگر حكمين يوروتسە، عقل انگا دېوانە دور
* * *

سېن بويوك بىر آفتاب و مېن كېچىك بىر سايە من
آفتاب آلدېدە قندەى سايە دن آيتەى سخن؟
* * *

مزارىم اوزرە گل قۇيماق نە حاجت دور اۋلىم دن سۇنگ؟
تيرىكلىك دە قووانتير مهربانلىك بىرلە كۇنگلومنى